КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ «ЛЬВІВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ»

Кафедра педагогіки

Програма підвищення кваліфікації вихователів закладів дошкільної освіти

«Дошкілля в час змін: від закону і стандарту до щоденної практики»

Програма підвищення кваліфікації розглянута і рекомендована до затвердження на засіданні кафедри педагогіки

(протокол № 8 від 16.09.26 р.)

Завідувачка кафедри Дарія Біда

Програма підвищення кваліфікації затверджена науково-методичною радою

(протокол № 6 від 01.10.2026 р.)

Голова науково-методичної ради Павло Хобзей

Розробники: Комунальний заклад Львівської обласної ради «Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» (***Максимів Оксана,*** старша викладачка кафедри педагогіки КЗ ЛОР «Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти»; ***Матяшук Валентина,*** кандидатка історичних наук, доцентка кафедри педагогіки КЗ ЛОР «Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти»; ***Лоїк Галина,*** кандидатка педагогічних наук, завідувачка кафедри освітньої політики КЗ ЛОР «Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти»); ***Дух Ольга,*** старший вихователь, вихователь-методист ЗДО (ясла-садок) № 69 Львівської міської ради.

Напрям підвищення кваліфікації: організація освітнього процесу за новим Законом України «Про дошкільну освіту» та Державним стандартом дошкільної освіти; створення безпечного, інклюзивного та дитиноцентричного освітнього середовища; психолого-педагогічний супровід та емоційна підтримка; розвиток професійних (інноваційні методики, логоритміка) та комунікаційних компетентностей педагога у взаємодії з усіма учасниками освітнього процесу.

Термін дії програми: з 1 січня 2027 року до 31 грудня 2031 року.

Рецензенти:
Біда Дарія Дмитрівна, кандидат педагогічних наук, Заслужений учитель України, завідувач кафедри педагогіки КЗ ЛОР «ЛОІППО»,
Шиян О.І., кандидат педагогічних наук, доктор наук з державного управління, професор кафедри освітньої політики КЗ ЛОР «ЛОІППО».

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність. Сучасна система дошкільної освіти України перебуває у стані глибинної системної трансформації. Набрання чинності новим Законом України «Про дошкільну освіту» та підготовка до введення в дію нового Державного стандарту дошкільної освіти вимагають від педагогічних працівників не просто ознайомлення з нормативними текстами, а докорінної зміни професійного мислення, підходів до організації освітнього процесу та щоденної педагогічної практики.

Програма розроблена відповідно до Закону України «Про дошкільну освіту» прийнятого Верховною Радою України від 06.06.2024 № 3788-IX : із змінами, внесеними згідно із Законами: № 4059-IX від 19.11.2024; ВВР, 2025, №№ 15-17, ст. 40; № 4681-IX від 05.11.2025 № 4681-IX, який визначає обов'язок закладу забезпечувати безпечне та здорове освітнє середовище, а також з урахуванням вимог Державного стандарту дошкільної освіти, що акцентує увагу на формуванні у дитини компетентностей, необхідних для життя в умовах сучасних викликів. Змістове наповнення програми відповідає пріоритетним напрямам державної політики щодо забезпечення якості дошкільної освіти в умовах кризових ситуацій, зокрема перехід від декларативного вивчення законодавчих змін до їхньої реальної імплементації викликає у вихователів потребу в чітких інструментах: розумінні оновлених прав та обов'язків, опануванні принципів дитиноцентризму та трансформуванні підходу до оцінювання досягнень дитини (від «знає» до «може застосувати»).

Сучасний простір ЗДО має відповідати принципам універсального дизайну та безпеки. Вихователі потребують практичних навичок проведення аудиту власного групового середовища для забезпечення доступності та адаптації діяльності до потреб кожної дитини в умовах різноманітності. Педагоги повинні створювати безпечний психологічний клімат та підтримувати емоційну стійкість учасників освітнього процесу.

Сучасний вихователь змінює рольову позицію — від «наставника, який навчає» до «партнера, який створює освітнє середовище». В умовах підвищеного психоемоційного навантаження особливого значення набуває емоційна компетентність самого педагога: володіння техніками саморегуляції, запобігання професійному вигоранню. Актуальним є вміння ненав'язливо інтегрувати національно-патріотичне виховання, культуру безпеки та здоров'язбережувальні методики, гру, дослідження, рух, логоритміку у щоденні освітні моменти.

У роботі з родинами вихованців варто створити справжнє педагогічне партнерство, оскільки традиційна модель взаємодії, де батьки виступають лише «замовниками послуг», вичерпала себе. Виникла гостра потреба у розбудові «архітектури довіри» з родинами вихованців, оволодінні навичками комунікації, конструктивного розв'язання складних кейсів, залучення батьків як рівноправних партнерів у виховний процес.

Програма відповідає актуальним викликам сьогодення, дає змогу педагогу пройти шлях від системного розуміння закону до створення дієвих, дитиноцентричних та безпечних рішень у своєму щоденному робочому просторі. Програма спрямована на подолання професійного вигорання, розвиток резильєнтності, впровадження сучасних методів, інклюзивних практик у роботі з дошкільниками та батьками, які відповідає Державному стандарту дошкільної освіти.
Цільова група: вихователі ЗДО.

Обсяг: 30 годин / 1 кредит ЄКТС.

Особливості реалізації програми: Особливості реалізації програми: курс реалізується у синхронному та асинхронному режимах дистанційного навчання із застосуванням сучасних цифрових технологій та передбачає виконання індивідуальної роботи.

Технічне забезпечення та цифрові інструменти:

- **Платформи для синхронних онлайн-зустрічей та вебінарів:** *Zoom / Google Meet* (із використанням функціоналу сесійних залів (Breakout Rooms) для роботи в малих групах, опитувань та чату).
- **Інтерактивні інструменти та онлайн-дошки:** *Padlet, Jamboard / Miro, Mentimeter / Google Forms* (для експрес-контролю, колективного проєктування, створення чек-листів та візуалізації ідей).
- **Вимоги до технічного забезпечення учасників:** наявність ПК, ноутбука або планшета / смартфона зі стабільним підключенням до мережі Інтернет, наявність мікрофона та веб-камери для повноцінної участі в обговореннях, рольових тренінгах і захисті мікропроєктів.

Форма підвищення кваліфікації: інституційна (дистанційна).

Мета підвищення кваліфікації: формування та вдосконалення професійної компетентності вихователів ЗДО щодо практичного впровадження оновленого законодавства, Державного стандарту через дитиноцентричні підходи, здоров'язбережувальні технології, безбар'єрність, партнерство з родинами для забезпечення прав дитини на якісну, безпечну та доступну освіту.

Завдання підвищення кваліфікації:

- сформувати системне розуміння нормативних змін, оновлених прав та обов'язків учасників освітнього процесу, концепції компетентнісного підходу та результатів навчання дитини;
- засвоїти практичні інструменти реалізації дитиноцентризму, поваги до дитячої суб'єктності, свободи вибору та власного темпу розвитку дитини;

- опрацювати стратегії профілактики професійного вигорання педагогів та відновлення їхнього ресурсного стану;
- впровадити дієві інструменти виховання свідомого дошкільника, ненав'язливої інтеграції патріотичного виховання, культури безпеки, гру, дослідження, рух, логоритміку у щоденну діяльність;
- формувати навички аудиту групового середовища, впроваджувати принципи універсального дизайну, інклюзивні практики, які сприятимуть психологічному комфорту дитини;
- розвинути навички комунікативної майстерності партнерства, довіри з батьками вихованців, переходу від «надання послуг» до спільної відповідальності за розвиток дитини.

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться:

Удосконалення раніше набутих компетентностей відповідно до професійного стандарту за професією «Вихователь закладу дошкільної освіти», затвердженого наказом Міністерства економіки України від 19.10.2021 року № 755-21:

Б1. Здоров'язбережувальна компетентність - здатність створювати безпечні, здорові та психологічно комфортні умови перебування дітей у ЗДО.

В1. Емоційно-етична компетентність - здатність виявляти емпатію та толерантність у спілкуванні, створювати атмосферу довіри та психологічного благополуччя.

В2.1. Компетентність педагогічного партнерства - здатність до ефективної взаємодії та конструктивного діалогу з батьками (законними представниками) вихованців.

А2.4. Інклюзивна компетентність - здатність підтримувати дітей із особливими освітніми потребами (ООП) та забезпечувати здобуття дошкільної освіти дітьми з особливими освітніми потребами.

Г.2.2. Інформаційно-комунікативна компетентність- здатність ефективно використовувати інформаційно-комунікаційні технології (далі – ІКТ) та електронні освітні ресурси в професійній діяльності.

ЗК.01. Громадянська компетентність - здатність діяти відповідально і свідомо на засадах поваги до прав і свобод людини та громадянина; реалізувати свої права і обов'язки; усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку.

Очікувані результати підвищення кваліфікації:

- реалізує вимоги Закону України «Про дошкільну освіту» та орієнтири Державного стандарту у дитиноцентричному плануванні освітнього процесу;

- вміє моделювати безпечний, безбар'єрний простір ЗДО та методично грамотно інтегрувати інноваційні методики у щоденну діяльність,

впроваджуючи інклюзивні підходи, принципи та специфіку роботи з дітьми з ООП;

- володіє техніками власної емоційної саморегуляції, підходами до психологічної підтримки дітей та стратегіями довірливої взаємодії з родинами вихованців.

Система та критерії оцінювання результатів підвищення кваліфікації:

Контроль та оцінювання результатів навчання слухачів проводиться послідовно й систематично: на практичних заняттях – індивідуальне та фротальне опитування, виконання самостійної роботи; на лекціях – експрес-контроль, тестування, робота в сесійних залах **(Zoom / Google Meet)** і презентація результатів на спільних онлайн-дошках **(Padlet / Miro)**, мініексперименти у прямому ефірі, онлайн-голосування **(Mentimeter)**, рольові вправи. **Оцінювання здійснюється вербально.**

Курс **зараховується** за умови **відвідування не менше 50%** авдиторних занять та **виконання** самстійної роботи. Учасники, які відвідали не менше 50% занять та успішно виконали індивідуальну роботу, отримують сертифікат відповідно до кількості прослуханих годин.

Документ про підвищення кваліфікації: сертифікат відповідно до встановленого зразка обсягом 30 годин / 1 кредит ЄКТС.
Сертифікат видається відповідно до кількості прослуханих годин, за умови не менше 50% від загальної кількості.

Вартість:

- безоплатний характер надання освітньої послуги для слухачів курсів підвищення кваліфікації за регіональним замовленням місцевих органів управління освітою;
- вартість послуги згідно з кошторисом відповідно до порядку надання платних послуг для всіх інших категорій.

2. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Зміст програми складається з 4-х модулів та 14-ти взаємопов'язаних тем. Після опрацювання модулів передбачено виконання практичних завдань. На етапі завершення навчання за Програмою слухачі виконують індивідуальну роботу. Максимальна кількість балів, яку можуть отримати учасники, – 100 балів. Прохідний бал – 60. Учасники, які відвідали не менше 50% занять та успішно виконали індивідуальну роботу, отримують сертифікат відповідно до кількості прослуханих годин.

Кількість годин, що відводиться на засвоєння змісту Програми, складає: 30 год, з них 7 год – лекційні заняття, 19 год – практична робота, 4 год – самостійна робота.

Назва навчальних тем	Кількість годин				
	Лекції	**Практичні заняття**	**Самостійна робота**	**Контрольні заходи**	**Усього**
Модуль 1. Дошкільна освіта в умовах законодавчих змін.					
Тема 1.1. Новий Закон України «Про дошкільну освіту»: що змінилося?	1	1	-	-	**2**
Тема 1.2. Нові виклики для сучасного ЗДО.	1	1	-	-	**2**
Тема 1.3. Як «читати» новий Державний стандарт?	1	1	-	-	**2**
Тема 1.4. Компетентність дитини та наступність освіти.	-	2	-	-	**2**
Усього годин за модулем	**3**	**5**	**-**	-	**8**
Модуль 2. Нова філософія дошкільної освіти: дитиноцентризм, універсальний дизайн середовища та ресурс педагога.					
Тема 2.1. Дитиноцентризм: від декларації до педагогічної практики.	1	1	-	-	**2**
Тема 2.2. Емоційна компетентність педагога та професійний ресурс.	1	1	-	-	**2**
Тема 2.3. Середовище, яке розвиває.	1	1	-	-	**2**
Тема 2.4. Інклюзивний та безпечний простір.		2	-	-	**2**
Усього годин за модулем	**3**	**5**	**-**	-	**8**
Модуль 3. Трансформація щоденної практики вихователя згідно нового законодавства.					
Тема 3.1. Сучасний виховний простір: виховання свідомого дошкільника.	1	1	-	-	**2**
Тема 3.2. Ритм, рух, слово: інтеграція логоритміки в освітній процес	-	2	-	-	**2**
Тема 3.3. Родина і ЗДО: архітектура довіри та партнерства.	-	2	-	-	**2**
Тема 3.4. Розв'язання складних кейсів та побудова довіри.	-	2	-	-	**2**
Усього годин за модулем	**1**	**7**	**-**	-	**8**

Модуль 4. Лабораторія рішень та захист мікропроєктів.					
Тема 4.1. Лабораторія педагогічних рішень: проєктування змін.	-	1	-		**1**
Тема 4.2. Презентація та захист педагогічних мікропроєктів.	-	1	-		**1**
Самостійна робота: Розроблення мікропроєкту «Моя точка змін»	-	-	4		**4**
Усього годин за модулем	**-**	**2**	**4**		**6**
Разом годин за навчальною програмою	**7**	**19**	**4**		**30**

3. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

МОДУЛЬ 1. ДОШКІЛЬНА ОСВІТА В УМОВАХ ЗАКОНОДАВЧИХ ЗМІН

Тема 1.1. Новий Закон України «Про дошкільну освіту»: що змінилося?
Дошкільна освіта в новій освітній політиці та ключові принципи Закону. Доступність освіти та оновлені права й обов'язки учасників процесу.

Тема 1.2. Нові виклики для сучасного ЗДО.
Психологічне благополуччя дітей, безпека та емоційна підтримка в умовах сьогодення. Подолання освітніх втрат та інклюзивність у роботі з різними потребами дітей.

Тема 1.3. Як «читати» новий Державний стандарт?
Структура документа, освітні напрями, компетентності та цільові орієнтири.

Тема 1.4. Компетентність дитини та наступність освіти.
Динамічна комбінація знань, умінь і цінностей. Перехід від «дитина знає» до «дитина може застосувати». Наскрізні вміння (ініціативність, творчість, критичне мислення) та наступність із початковою школою.

МОДУЛЬ 2. НОВА ФІЛОСОФІЯ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ: ДИТИНОЦЕНТРИЗМ, УНІВЕРСАЛЬНИЙ ДИЗАЙН СЕРЕДОВИЩА ТА РЕСУРС ПЕДАГОГА

Тема 2.1. Дитиноцентризм: від декларації до педагогічної практики.
Сутність поняття «дитина в центрі», свобода вибору та педагогічні межі. Право дитини на власний темп розвитку та голос в освітньому процесі.

Тема 2.2. Емоційна компетентність педагога та професійний ресурс.
Зміна ролі вихователя: від «я навчаю» до «я створюю умови». Емоційний інтелект педагога, техніки емоційної саморегуляції та профілактика вигорання.

Тема 2.3. Середовище, яке розвиває.
Безпечність, доступність і безбар'єрність простору з урахуванням сучасних норм.

Тема 2.4. Інклюзивний та безпечний простір.
Робота з різними потребами дітей, універсальний дизайн та підтримувальна комунікація.

МОДУЛЬ 3. ТРАНСФОРМАЦІЯ ЩОДЕННОЇ ПРАКТИКИ ВИХОВАТЕЛЯ ЗГІДНО НОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА

Тема 3.1. Сучасний виховний простір: виховання свідомого дошкільника. Що таке «свідомий дошкільник»? Головна зміна підходів до виховання згідно нового законодавства. Філософія сучасного виховного простору ЗДО.
Тема 3.2. Ритм, рух, слово: інтеграція логоритміки в освітній процес. Поняття логоритміки та практичне застосування її інструментів у повсякденній діяльності вихователя.
Тема 3.3. Родина і ЗДО: архітектура довіри та партнерства.
Батьки: від «замовників послуг» до справжніх партнерів. Нова культура діалогу, довіри та спільної відповідальності.
Тема 3.4. Розв'язання складних кейсів та побудова довіри.
Опрацювання типових складних запитів батьків («навчіть читати з 3 років», «чому вони тільки граються?» тощо). Рольовий тренінг «Батьківські посиденьки».

МОДУЛЬ 4. ЛАБОРАТОРІЯ РІШЕНЬ ТА ЗАХИСТ МІКРОПРОЄКТІВ

Тема 4.1. Лабораторія педагогічних рішень: проєктування змін.
Робота в групах: виявлення проблеми у власній практиці, пошук рішень та проєктування змін (наприклад, «Тиждень самостійності»). Розроблення мікропроєкту «Моя точка змін»
Тема 4.2. Презентація та захист педагогічних мікропроєктів.
Представлення власних практичних продуктів слухачів (моделі середовища, чек - листи спостереження, кейси партнерства тощо). Підсумкова рефлексія.

4. СИСТЕМА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

На етапі завершення навчання за Програмою слухачі виконують **індивідуальну роботу «**Розробення мікропроєкту «Моя точка змін».

Оцінювання індивідуальної роботи здійснюється за принципом «зараховано / не зараховано». Менше 60 балів – робота потребує доопрацювання.

Критерії оцінювання індивідуальної роботи (100 балів)

Критерій	**Максимальна кількість балів**

1.Актуальність та відповідність принципам дитиноцентризму (критерій оцінює, наскільки обрана проблема дійсно важлива і чи спрямоване рішення на реальну трансформацію застарілої практики, а не на формальне покращення.)	25
2. Практична цінність та реалістичність (оцінюється можливість втілення проєкту «вже у понеділок» без додаткового фінансування чи спеціальних ресурсів, спираючись на внутрішній потенціал вихователя та групи.)	25
3. Чіткість індикаторів успіху та рефлексія (цей блок перевіряє, як автор проєкту зрозуміє, що зміна спрацювала, і чи здатний він оцінити свій вплив на дитину та простір)	25
4. Оформлення, логіка та культура презентації (оцінюється акуратність заповнення паспорта мікропроєкту, лаконічність думки та дотримання формату пітчингу (або структури мінідокумента)	25
Усього	100

Підсумкова шкала переведення балів у рівні досягнень

- **90–100 балів (Високий рівень / Експертний):** Проєкт готовий до негайного впровадження у практичну діяльність ЗДО, може бути рекомендований як зразок для інших педагогів.
- **75–89 балів (Достатній рівень / Практичний):** Якісний, життєздатний проєкт, який потребує мінімального доопрацювання або уточнення окремих кроків.
- **60–74 бали (Середній рівень / Початковий):** Проєкт має здебільшого теоретичний характер, містить елементи формалізму, потребує суттєвого переосмислення практичної частини.
- **Менше 60 балів (Незадовільно):** Робота не відповідає критеріям дитиноцентризму та вимогам до мікропроєкту, потребує повного перероблення.

5. ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ ТА РЕФЛЕКСІЇ

1. Який ключовий принцип закладено в основу нового Закону України «Про дошкільну освіту» щодо ролі дитини?
2. Що є пріоритетним завданням педагога ЗДО в умовах сьогодення для подолання наслідків кризових ситуацій

3. Що є орієнтиром результативності дошкільної освіти згідно з оновленим Державним стандартом?
4. У чому полягає сутність переходу від парадигми «дитина знає» до «дитина може застосувати»?
5. Яке з перелічених понять належить до «наскрізних умінь», що забезпечують наступність між ЗДО та початковою школою?

   А) Вміння сидіти за столом 30 хвилин не рухаючись.

   Б) Ініціативність, творчість та здатність до співпраці.

   В) Знання алфавіту назум'ять.
6. Що означає принцип «дитиноцентризму» в щоденній практиці?
7. Як змінюється головна роль сучасного вихователя відповідно до нових філософських підходів?
8. Що є базовим інструментом профілактики професійного вигорання педагога?
9. Якою є головна вимога до організації сучасного освітнього простору («середовища, яке розвиває»)?
10. Що передбачає принцип «універсального дизайну» в освітньому середовищі ЗДО?
11. Яка головна зміна в підходах до виховання «свідомого дошкільника» згідно з новим законодавством?
12. Яка головна мета інтеграції логоритміки в повсякденну діяльність вихователя?
13. Яка модель взаємодії ЗДО з родиною відповідає сучасним вимогам?
14. Як екологічно та професійно відреагувати на запит батьків: «Чому ви не вчите дитину читати у 3 роки, а вони тільки граються?»
15. Який інструмент є найефективнішим для побудови екологічного діалогу з батьками під час розв'язання складних кейсів?

6. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові документи

1. Про дошкільну освіту : Закон України від 06.06.2024 № 3788-IX : із змінами, внесеними згідно із Законами: № 4059-IX від 19.11.2024; ВВР, 2025, №№ 15-17, ст. 40; № 4681-IX від 05.11.2025. — URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3788-20#top

2. Державний стандарт дошкільної освіти України : затв. постановою Каб. Міністрів України від 26.11.2025 № 1557. — URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1557-2025-%D0%BF#top
3. Професійний стандарт «Вихователь закладу дошкільної освіти» : затв. наказом Мінекономіки України від 19.10.2021 № 755-21. — URL: https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennya-profesijnogo-standartu-vihovatel-zakladu-doshkilnoyi-osviti
4. Про затвердження Типової програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників ЗДО «Психолого-педагогічна підтримка дітей, батьків та педагогів в умовах надзвичайної ситуації» : наказ МОН України від 21.04.2023 № 461. — URL: https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennya-tipovoi-programi-pidvishchennya-kvalifikatsii
5. Типова програма щодо варіативності організації освітнього процесу і надання психологічної підтримки : затв. наказом МОН України від 15.01.2025 № 46. — URL: https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-typovoi-prohramy-pidvyshchennia-kvalifikatsii-pedahohichnykh-pratsivnykiv-zakladiv-doshkilnoi-osvity-shchodo-nadannia-psykholohichnoi-pidtrymky-uchasnykam-osvitnoho-protses

Основна література

1. Психологічна допомога дітям під час війни: добірка практичних інструментів і порад від психологині Світлани Ройз. — URL: https://nus.org.ua/2024/01/09/psyhologichna-dopomoga-dityam-pid-chas-vijny-dobirka-praktychnyh-instrumentiv-i-porad-vid-psyhologyni-svitlany-rojz/
2. Довідник безбар'єрності : практичний інструментарій з етики спілкування та універсального дизайну, створений за ініціативи першої леді. — URL: https://bf.in.ua/
3. Забезпечення безперервності навчання та розвитку дітей дошкільного віку в умовах кризи в Україні : проєкт для педагогів ЗДО / ЮНІСЕФ та МОН України. — URL: https://proektkdo.jimdofree.com/%D0%B2%D0%B7%D0%B0%D1%94%D0%BC%D0%BE%D0%B4%D1%96%D1%8F/
4. Про організацію безпечного освітнього простору в закладах дошкільної освіти та обладнання укриттів : лист МОН України від 20.06.2023 № 1/8820-23. — URL: https://mon.gov.ua/npa/pro-organizaciyu-bezpechnogo-osvitnogo-prostoru-v-zakladah-doshkilnoyi-osviti-ta-obladnannya-ukrittiv
5. Важливі навички в періоди стресу : ілюстроване керівництво Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ). — URL: https://www.who.int/ukraine/uk/publications/9789240003910
6. Резильєнтність вихователів ЗДО під час війни: теоретико-емпіричний аналіз : [стаття]. — URL: https://www.researchgate.net/publication/390301648_REZILENTNIST_VIHOVATELIV_ZDO_PID_CAS_VIJNI_TEORETIKO-EMPIRICNIJ_ANALIZ

Додаткова література

1. Безпечний простір : навчально-методичний посібник з організації психосоціальної підтримки в закладах освіти. — URL: https://vinps.vn.ua/wp-content/uploads/2024/09/E_Psycho_368-1.pdf
2. Старовойтова Ю. П. Збірник ігор «Граючись, долаємо стрес» : практичні кейси / уклад. Ю. П. Старовойтова ; ДНЗ № 30 «Ясна поляна». — URL: https://vseosvita.ua/library/embed/0023fv-825b.docx.html
3. Профілактика синдрому професійного вигорання у педагогів під час кризи / Освітній портал «Педрада». — URL: https://edirshkoly.expertus.com.ua/search?q=7.%09%D0%9F%D1%80%D0%BE%D1%84%D1%96%D0%BB%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0+%D1%81%D0%B8%D0%BD%D0%B4%D1%80%D0%BE%D0%BC%D1%83+%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%84%D0%B5%D1%81%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE+%D0%B2%D0%B8%D0%B3%D0%BE%D1%80%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F+%D1%83+%D0%BF%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D0%B3%D0%BE%D0%B3%D1%96%D0%B2+%D0%BF%D1%96%D0%B4+%D1%87%D0%B0%D1%81+%D0%BA%D1%80%D0%B8%D0%B7%D0%B8